

Милан Ракић

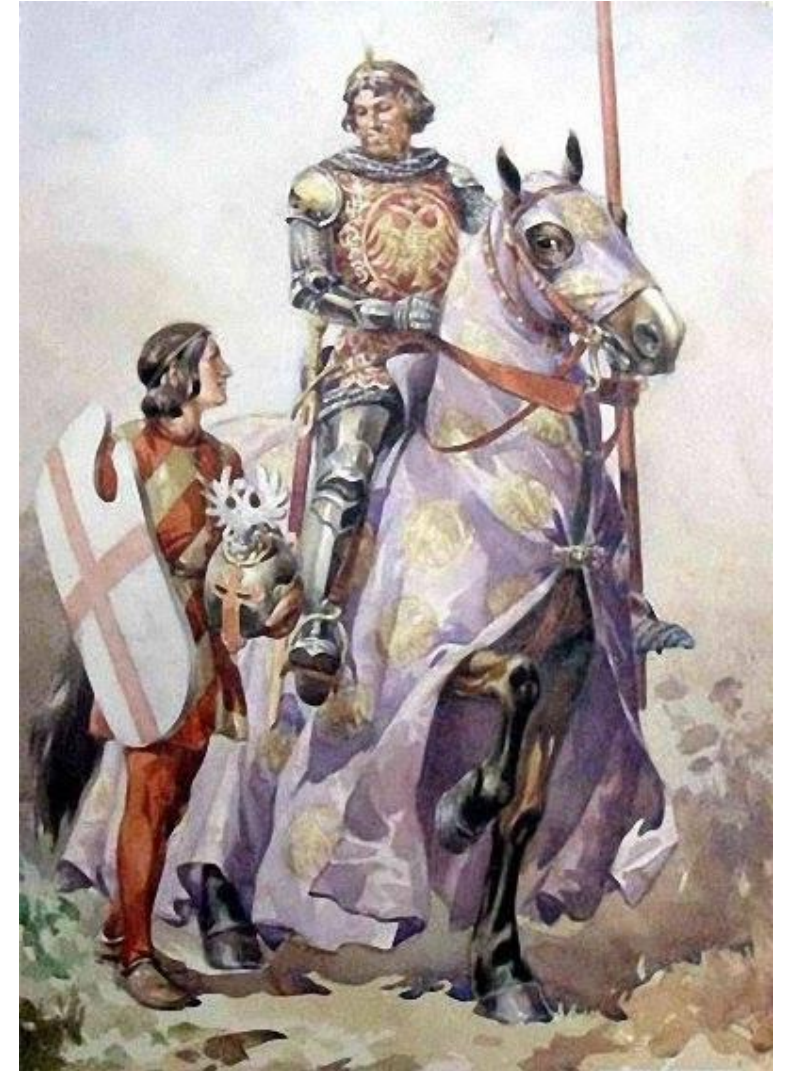
ЖИВОТОПИС

- Рођен је у Београду у Кнез Михаиловој улици 1876.
- Највише је волео да детиње дане проводи код свог деде Милана Милићевића код којег је могао слободно да се игра са децом из комшилука. У близини дедине куће налазио се долап, справа за наводњавање, о којем ће написати једну песму.

ЖИВОТОПИС

- Кад је Милану било четрнаест година умире му отац и он се сасвим привија уз деду који му прича приче о српској прошлости.
- Своје прве песме објављује током студија и врло брзо постаје познат и признат песник. Све његове песме матуранти знају напамет јер, како кажу, оплемењују мисао и језик.

ЖИВОТОПИС

- Милан Ракић је шест година службовао као вицеконзул у Приштини. Тамо се сусретао са патњом нашег народа.
- Из тог непосредног сусрета са Косовом настаје циклус песама „На Косову“. Написао је седам песама: Божур, Симонида, На Газиместану, Наслеђе, Јефимија, Напуштена црква и Минаре.

Милан Ракић са гостима пред Грачаницом (1909)

„Дакле, избисмо на само место Косовске битке. С десне стране гудио је Лаб, пун нове снаге од јесење кише и журио да однесе велику вест. С леве, на брежуљку, слегало се замишљено Муратово турбе...

Постројише нас. У пратњи штаба, појави се командант: „Јунаци моји, знате ли где се налазите? **Знате ли како се зове ово место?**”

У збијеном строју, лупкала је пушка о пушку, затезале се ремењаче. „Овде, где ми сада стојимо, на Видовдан 1389. године, истог дана и истог сата, погинула су два цара!.. То је Газиместан на ком је Обилић...”

Око мене попадали војници. Погледам: **љубе земљу!** Ваљда сам се и ја био сагнуо, кад нисам приметио откуд изађе млад официр с исуканом сабљом. Стаде пред команданта, поздрави, рапортира нешто, па се окрену строју.

Диже сабљу и рече громко: „**На Гази-Местану**“, од Милана Ракића!”

Од узвика се ломило небо. Нова и млада Србија слави Васкрс, а ја? С муком сам се држао на ногама.

Више осетих, но што виђех, кад се неко одвоји из моје јединице и, у трку, стиже пред команданта: ..Господине пуковниче, **тај који је испевао ту песму, овде је с нама...** Ено га позади, с бомбама... у одреду војводе Вука.”

И одмах одјекну командатов глас: „**Добровољац Ракић, напред!**”

Чуо сам све, али нисам могао ни да коракнем. Чак ни да отворим уста.”

На Газиместану

Силни оклопници, без мане и страха,
Хладни ко ваш оклоп и погледа мрка,
Ви јурнусте тада у облаку праха,
И настаде тресак и крвава трка.

Заљуљано царство сурвало се с вама...
Кад олуја прође врх Косова равна,
Косово постаде непрегледна јама,
Костурница страшна и поразом славна.

Косовски јунаци заслуга је ваша
Што последњи бесте. У крвавој страви,
Када труло царство оружја се маша,
Сваки леш је свесна жртва, јунак прави.

**Данас нама кажу, деци овог века,
Да смо недостојни историје наше,
Да нас захватила западњачка река,
И да нам се душе опасности плаше.**

Добра земљо моја, лажу! Ко те воли
Данас, тај те воли, јер зна да си мати,
Јер пре нас ни поља ни кршеви голи,
Не могаше ником свесну љубав дати!

И данас кад дође до последњег боја,
Неозарен старог ореола сјајем,
Ја ћу дати живот, отаџбино моја,
Знајући шта дајем и зашто га дајем.

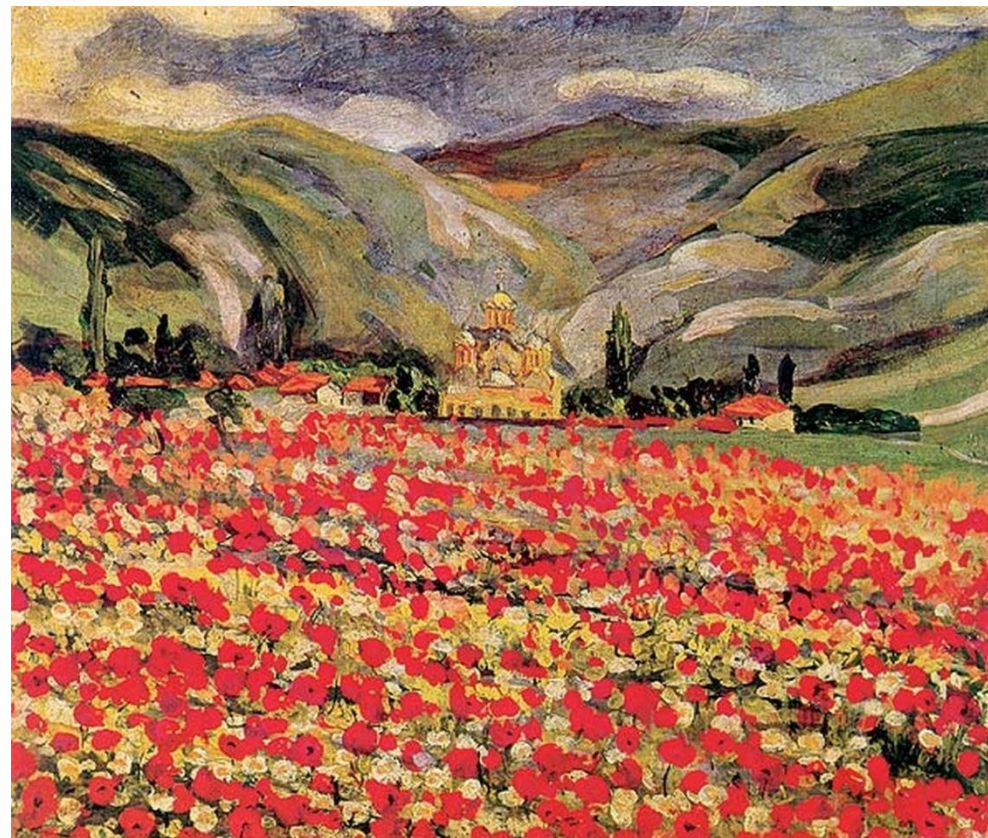
Према веровању Срба божури су били беле боје све до Косовске битке, када су из земље натопљене крвљу косовских јунака почели да ничу црвени цветови.

Божур

Како је лепа ова ноћ! Гле, свуда,
С тополе, раста, багрема и дуда,
У млазевима златокосим пада
Несуштаствена месечина. Сада,

Над ливадама где трава мирише,
У расцветаним гранама, сврх њива
Које се црне после бујне кише,
Велика душа месечева снива.

Све мирно. Тајац. Ћути поље равно
Где некад паде за четама чета ...
— Из многе крви изникнуо давно,
Црвен и плав, Косовом божур цвета ...

Симонида

Ископаше ти очи, лепа слико!
Вечери једне на каменој плочи,
Знајући да га тад не види нико,
Арбанас ти је ножем избо очи.

Али дирнути руком није смео,
Ни отмено ти лице, нити уста,
Ни златну круну, ни краљевски вео,
Под којим лежи коса твоја густа.

И сад у цркви, на каменом стубу,
У искићеном мозаик-оделу,
Док мирно сносиш судбу своју грубу,
Гледам те тужну, свечану, и белу;

И као звезде угашене, које,
Човеку ипак шаљу светлост своју,
И човек види сјај, облик, и боју,
Далеких звезда што већ не постоје.

Тако на мене, са мрачнога зида,
На ишчађалој и старинској плочи,
Сијају сада, тужна Симонида,
Твоје већ давно ископане очи...

Фреска у Грачаници

Милан Ракић је умро 30. јуна 1938. у Загребу.

Презентацију сачинила професор Весна Арсић.